



Моделювання Фінансового Менеджменту

Ірина Паславська
Наталія Дацків
Василь Антонів



Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

**Ірина Паславська,
Наталія Дацків,
Василь Антонів**

МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Навчальний посібник

Львів
2023

УДК [658.1:336.02](075.8)

П 19

Рецензенти:

д-р екон. наук, професор **П. М. Грицюк**
(Національний університет водного господарства
та природокористування м. Рівне);

д-р екон. наук, професор **Б. Ю. Кишакевич**
(Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка);
канд. екон. наук, доцент **Т. П. Фурса**
(Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту ЗУНУ)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 37/10 від 26 жовтня 2022 р.)*

Паславська І.

П 19 Моделювання фінансового менеджменту : навч. посібник
/ І. Паславська, Н. Дацків, В. Антонів. – Львів : ЛНУ ім. Івана
Франка, 2023. – 384 с.

ISBN 978-617-10-0821-2

Розглянуто типові моделі фінансового менеджменту та сучасний інструментарій застосування економіко-математичних методів і моделей у сфері оптимізації структури капіталу, управління оборотним капіталом, оцінювання фінансового стану підприємства, проектного аналізу, побудови ефективної фінансово-інвестиційної програми діяльності суб'єкта господарювання, антикризового управління.

Навчальний посібник буде корисним здобувачам вищої освіти, викладачам і всім, хто бажає професійно знати все про методи ефективного управління фінансами підприємств.

УДК [658.1:336.02](075.8)

© Паславська І., Дацків Н., Антонів В., 2023

© Львівський національний університет
ім. Івана Франка, 2023

ISBN 978-617-10-0821-2

ЗМІСТ

Вступ	6
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	9
1.1. Сутність та основні поняття фінансового менеджменту.....	10
1.2. Фінансовий механізм підприємства.....	11
1.3. Мета, основні функції та завдання фінансового менеджменту	16
1.4. Сутність і цілі фінансового планування на підприємстві	22
1.5. Фінансова стратегія підприємства	26
<i>Питання для самоконтролю</i>	<i>30</i>
Розділ 2. МОДЕЛІ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	31
2.1. Поняття фінансового стану підприємства.....	32
2.2. Методи оцінювання фінансового стану підприємства.....	33
2.3. Інформаційна база аналізу фінансового стану підприємства	39
2.4. Коефіцієнтний метод оцінювання фінансового стану.....	41
2.5. Інтегральний метод оцінювання фінансового стану підприємств	46
2.6. Метод оцінювання фінансового стану підприємства з використанням математичного апарату нечітких множин	58
<i>Питання для самоконтролю</i>	<i>85</i>
Розділ 3. МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	86
3.1. Економічна сутність, склад і структура оборотного капіталу підприємства	88
3.2. Політика управління оборотним капіталом.....	93
3.3. Коефіцієнтний метод оцінювання ефективності використання оборотних коштів	98
3.4. Методи нормування оборотного капіталу.....	104
3.5. Методи управління кредиторською та дебіторською заборгованістю.....	112
3.6. Моделі управління залишками грошових коштів	116

3.7. Моделі управління запасами на підприємстві	120
<i>Питання для самоконтролю</i>	138

Розділ 4. МОДЕЛІ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ 139

4.1. Поняття структури капіталу.....	140
4.2. Методи оптимізації структури капіталу	143
4.3. Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності.....	149
4.4. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості.....	154
4.5. Модель формування інтегрального показника цільової структури капіталу.....	160
<i>Питання для самоконтролю</i>	166

Розділ 5. МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ 167

5.1. Характеристика інвестиційної діяльності підприємства	168
5.2. Поняття та основні характеристики інвестиційних проєктів	172
5.2.1. Життєвий цикл проєкту	174
5.2.2. Бюджет початкових інвестицій	176
5.2.3. Грошовий потік проєкту.....	177
5.2.4. Ставка дисконтування та методи її визначення	183
5.3. Основні критеріальні показники ефективності інвестицій	198
5.3.1. Чиста теперішня вартість грошових потоків	198
5.3.2. Індекс прибутковості	200
5.3.3. Внутрішня норма дохідності	201
5.3.4. Період окупності	204
5.4. Математичні методи аналізу ризику інвестиційних проєктів	210
5.4.1. Методи коригування.....	211
5.4.2. Аналіз чутливості реагування	213
5.4.3. Метод побудови сценаріїв.....	220
5.4.4. Дерево рішень	221
5.4.5. Імітаційне моделювання інвестиційних ризиків	228
5.4.6. Методи прийняття рішень без використання чисельних значень ймовірності	239
5.4.7. Розрахунок ефективності інвестиційних проєктів з використанням теорії нечіткої логіки	242

5.4.8. Метод управлінських опціонів	252
<i>Питання для самоконтролю</i>	256

Розділ 6. МОДЕЛІ СИНХРОННОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	257
6.1. Моделі просторової оптимізації портфеля реальних інвестиційних проєктів підприємства з врахуванням часткової реалізації проєктів	258
6.2. Моделі часової оптимізації портфеля реальних інвестиційних проєктів підприємства	265
6.3. Статична модель синхронного фінансово-інвестиційного планування Дж. Діна	273
6.4. Модель узгодження фінансово-інвестиційної програми підприємства з використанням моделі часової оптимізації портфеля інвестиційних проєктів підприємства	275
6.5. Моделі формування оптимального портфеля та календарного плану реального інвестування як особливий випадок часової оптимізації	280
6.6. Одноступінчата модель оптимізації прийняття рішення при синхронному фінансово-інвестиційному плануванні	299
6.7. Багаступінчата динамічна модель оптимізації прийняття рішень при синхронному фінансово-інвестиційному плануванні	304
<i>Питання для самоконтролю</i>	310

Розділ 7. МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	311
7.1. Антикризове фінансове управління підприємством	312
7.2. Антикризове управління на базі діагностики ризику банкрутства	319
7.3. Фінансова стійкість як основа формування потенціалу підприємства	331
7.4. Таксономічний аналіз оцінки ефективності антикризового фінансового управління	340
<i>Питання для самоконтролю</i>	348
Додатки	349
Завдання для самостійного виконання	352
Список літератури	367
Предметний покажчик	376